

[Vejen.]

Opfattelse, at den i sin Tid gennemførte Afleveringspligt for fremmed Valuta var gennemført af Landbruget? Nej, Statsministeren ved, at det var hans egen Regering, der gennemførte denne Aflevering til Tvangskurs til ubodelig Skade og uhyre Tab for de eksporterende Erhverv.

Da vi nu er ved at tale om dette, som Statsministeren udtrykkelig siger: og alt, hvad der i øvrigt nu trykker Landbruget, vil jeg stille endnu et Par Spørgsmaal. I sin Tale den 19. Oktober taler Statsministeren om en Guldalder. Jeg forstaaer det saaledes, at Statsministeren mener en økonomisk Guldalder, og han tidsbestemmer denne Guldalder til at være under Krigen. Udtalelsen findes Sp. 207. Jeg vil henstille, at Statsministeren gør sig bekendt med et Værk, skrevet af tidligere Nationalbankdirektør Dr. Carl Ussing. Værkets Titel er, saa vidt jeg husker, „Nationalbanken under og efter Krigen“. Dette Værk omhandler Tiaaret fra 1914 til 1924. Man faar at denne kyndige Mands Udredning ikke Indtryk af en Guldalder.

Maa jeg i denne Forbindelse spørge: Har Statsministeren glemt, at fattige Bønder i Vest- og Midtjylland maatte aflevere alt deres Rug til en beskedne Maksimalpris? Er Statsministeren uvidende om, at denne Rug i mangfoldige Tilfælde var praktisk talt al deres Avl af Korn? Har Statsministeren glemt, at der praktisk taget var Maksimalpris paa alle Landmandens Produkter? Maa jeg spørge: Blev disse Foranstaltninger ikke gennemført af Hensyn til de andre Samfundsklasser? Samtidig — det beder jeg Statsministeren lægge Mærke til — steg Priserne til uanede Højder paa alt, hvad Landmændene skulde indføre. Jeg skal ikke trætte Tingets Medlemmer med Eksempler, alle kender dem. Det var altsaa den af Statsministeren omtalte Guldalder.

Men saa Tiden efter Guldalderen? Maa jeg spørge: Er det Landbruget, der forlangte eller gennemførte Inflationen i Tidsrummet 1917—20? Jeg paastaar nej. Det var andre Samfundsklasser og den daværende Regering, der har Hovedansvaret her. Men saa Pariføringen i 1924—25? Er det da Landbrugets Indsats? Jeg paastaar nej. For Gennemførelsen af den eller de Love, der medførte, at Kronen i Løbet af nogle Maaneder gik fra ca. 60 til Pari, har den nuværende Statsminister og hans Regering det fulde Ansvar. En Regering og et Regeringsparti, der gennemfører en eller anden

Reform, tiltager sig altid Æren herfor; men saa maa den samme Regering ogsaa tage Ansvaret; og Hovedansvaret for, at Kronen i 1924—25 førtes i Pari, har den nuværende Statsminister og ingen anden.

For nogenlunde at kunne forstaa, hvilke Følger Kronens Stigning fra ca. 60 til 100 fik for de eksporterende Erhverv, vil jeg først nævne, at Følgerne af Dyrtiden i Aarene 1917—20 var, at alle Fordringer steg i en hidtil ukendt Grad. Lønninger og Betaling for Tjenesteydelser af enhver Art steg og steg; jeg tænker saaledes paa Lønningsloven af 1919. Alle offentlige Ydelser steg; og Rentebyrden steg. Forholdene medførte jo ogsaa en stærk Stigning i Ejendomspriserne, en Stigning, der var fremkaldt og holdt oppe i en Aarrække af Inflationen, men en Stigning, som kun var til Gavn for dem, der paa Grund af Alder eller af anden Grund trak sig ud af Landbruget.

Nej, man maa nok sige, at Frugterne fra den saakaldte Guldalder faldt alle andre Steder end i Landmændenes Turban. Men det hele havde maaske trukket sig selv i Lave paa en skikkelig Maade, hvis Frasen om den „ærlige“ Krone ikke var opfundet. Følgerne af, at Kronen i ganske kort Tid steg fra ca. 60 til 100, var selvsagt den, at alle de Forpligtelser, det frie Erhvervsliv havde maatte paatage sig, steg med ca. 50 pCt. Den samme Stigning fandt automatisk Sted med Hensyn til Betaling af Skatter, Lønninger og Bistandsydelser af enhver Art. En Gaardejer, der før Kronens Pariføring i 1924—25 kunde klare sine Forpligtelser med Hensyn til Renter, Skatter, Følkehold, Vedligeholdelse m. m. af enhver Art, med en Produktion, der i Penge beløb sig til 20 000 Kr., skulde efter Pariføringen have Produktionen sat ca. 50 pCt. op for at faa de samme 20 000 Kr. hjem. Jeg ser i denne Forbindelse fuldstændig bort fra Verdensprisfaldet.

Den Stigning i Produktionen, der var en logisk og nødvendig Følge af de Forhold, jeg før har nævnt, medførte selvsagt nye Vanskeligheder med Hensyn til Afsætningen. Kronens Pariføring i 1924—25 har været en fuldstændig Katastrofe for Landbruget. Men ogsaa denne Katastrofe kunde delvis være afværget, hvis der samtidig havde fundet en tilsvarende Tilpasning Sted. En saadan Tilpasning, der overalt havde nedsat alle Fordringer, der kunde maales i Penge eller Penges Værdi, og det uanset om det gjaldt offentlige eller private Forhold, med en Procentsats, der svarede til Kronens Stigning, f. Eks. 33 $\frac{1}{3}$ pCt., en